

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések
és nyiltéri közlemények
jutányosan közölteknek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és kiadó hivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager C. cégénél

→←

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. Könyvkereskedésében is felvétetnek
Gromon-utca 2. szám.

Az egységes magyarság.

A magyarság, a magyar nemzeti élet fejlesztése és erősítése szempontjából, nem a hatalom ellen való védekezésre, de nemzeti akcióra, nagy nemzeti cselekvésre van szükség. Ily nagy akcióba csak az állam mehet bele a maga nagy tekintélyével és nagy eszközeivel, mert minden akciónak, amelynek célja az egész állam nemzeti megerősítése: egy pontból kiindulónak, egységes vezetésből eredőnek, az egész területet áthatónak kell lennie. Az állam hatalom a nemzeti élet magasáról látja az ország dolgát s joga erején minden ponton megjelenhetik.

Ez ellen nehéz volna argumentálni.

A szükséges állami akciónak pedig kettős a formája: a kormányzás és a közigazgatás. Nagy, egységes állami cél elérését csupán egységes eszközök alkalmazásával és egységes formák közt képzelhetjük el. Ez az egységes eszköz, s egységes formája: az állami közigazgatás.

Ez az, amiért már annyi küzdelem folyt; ez az, aminek igazsága ellen annyi tusakodást láttunk s annyi balsejtelmet hallottunk: ez az, ami most már a nemzeti vágyódás tárgya s a nemzeti megerősödés föltétele.

Ismerjük nagyon jól az argumentumot: minden állami, centralizált közigazgatás belecsúszott és elmerül a bürokratizmus posványában. Méltányosak akarunk lenni. Elismerjük, hogy a centralizált közigazgatással szinte karonfogva jár a bürokratizmus. De viszont, a kik a vármegyét ismerjük, semmiképp sem tagadhatjuk, hogy az autonóm közigazgatásban virágozik csak teljességében a bürokratizmus, amely kiterjed az egész megyei apparátusra s végül már nem a lényegért, hanem a bürokratikus formáért folyik a lélekölő s eredménytelen munka. Ez nagy baj, mert a megyénél nincs ellenszere. Az emberi természetben rejlik ugyanis az a gyarlóság, hogy könnyen beletéved valamely selejtes irányba, valamely sablonba. Ha beletéved: el is merül benne s belőle csak a föltétes

erő képes kiemelni. Nem tagadjuk mi el a centralizált közigazgatásnál sem a bürokratizmus veszedelmét; de az állami közigazgatás bürokratizmusának megvan a hathatos ellenszere: az élén állók közbelépésében.

Igaz, az állami közigazgatásnak sem vindikálhatjuk azt a tökéletességet, hogy teljes berendezése után magától fog működni és célt érni. Egy ilyen hatalmas szervezet nem lehet egyszerű: sokféleségénél fogva szakadatlan gondozására lesz szüksége. Hisszen a legtökéletesebb gőzképző sem működik önmagában, noha indulat, dac, akaratosság, léhaság nem lakozik benne. Azt is mozgásba kell hozni, kell fűteni, szabályozni, olajozni, hol itt, hol ott tatarozni, szíjjat igazgatni, csavarait gondozni, olykor szellentyűit megereszteni. Ehhez nagy szakértelem, elővigyázat, figyelem, fegyelmezett cselekvés kell, különben a gép zakatol, erőt vesz, károsan működik s meg is állhat. Menyivel több figyelem szükséges az állami közigazgatás nagy embergépezetének szabályozott működéséhez, amelynél a gonoszság és puhaság ellentálló, öntudatos erőként jelentkeznek! Ezt az embergépezetet nagy tudással vezetni, buzdítani, fűteni, mozgatni kell s a munkásság szellemét és irányát szakavatott és éber erő jelölje ki.

Ha vannak államférfiaink, akik e hatalmas nemzeti gépezet előállítására és vezetésére képesek: akkor elő vele s a magyar állam a maga egységének hatalmas biztosítékát, a magyar nemzet a maga előhaladásának egyik föltételét megszerzi az állami közigazgatásban. Kodifikátorok mi nem vagyunk. Törvényjavaslatokat kidolgozni nem föladatunk. De egy általános szempontot hangoztatnunk kell, amely nem új, de szükséges figyelmeztetés: csak tudjunk menekülni a máshol szemlélt formáktól és tradícióktól s igyekezzünk az állami adminisztrációt a saját faji és nemzeti természetünknek megfelelően szervezni, mert az állami adminisztráció föltalajdonosságának mindennekfölött annak kell lenni, hogy minden ízében magyar legyen,

tehát nem átvett, és hogy a magyarságot érvényesítse.

A midőn az állami adminisztrációt hangoztatjuk, nem szabad arra gondolnunk, hogy a megye megszűnjék. A megyének fön kell maradni, nem csupán érzelmi okból, de politikai és közigazgatási szükségéből is. Csupán arról van szó, a mi tanításunk szerint, hogy a megyei cselekvés egy ága menjen át az állam kezébe. Ez a cselekvő ág: a végrehajtás. Voltaképp ebben is áll a közigazgatás. És amint állami törvények szabják meg az egész országra, mit kell végrehajtani: a logika egyszerű törvénye szerint is a végrehajtás ténye az államot illeti, közgei által. A közigazgatásnak másik szintén nagy föladata: a végrehajtó közegnek ellenőrzése, a végrehajtásnak a helyi viszonyokhoz szabása s ellenőrzése, ez a megye hivatása maradjon. Ha ez a két cselekvő ág két tényező kezében egymás mellett működik: a közigazgatási élet sok különctől megszabadul s az önkormányzati szellem a személyes csaták és családi ütközetek teréről lekerülve, fölszabadul s az autonómikus tevékenység tulajdonsága kifejlik bennünk.

Ha a mostani és jövő közigazgatásunkra gondolunk: lehetetlen egy épp annyira izgató, mint félelmes kérdés elől kitérnünk. Ez az immár veszedelmmé vált kérdés: a nemzetiségi kérdés amelynek forró olaja a nemzeti egységet olvaszgatja szét szinte óráról-órára jobban. Öseink talán megoldhatták volna, egyszerűen társalmi uton. Ma már az összeforrasztás igen sokoldalú, nagyon okos, minden ponton állhatatosan mutakozó, energikus és szívós működést kíván. Így is valószínű, hogy a kérdés végleges megoldása nem fog sikerülni. De föltétlen állami tekintéllyel, a közigazgatással az állam kezében, tervszerű és szigorúan keresztülvitt állami akcióval igenis szabályozhatjuk, sok keserűségét és baját, sok veszedelmét és kárát megszüntethetjük. Kétségtelenül szükséges, hogy az állam élén állók értsék s egyönte-

TÁRCZA

A csók.*)

Irta: Balassa Sándor.

A csóknak ép úgy, mint minden másnak története van. Keletkezését illetőleg az első nyomok ősrégi időbe vezetnek vissza és ugyancsak számos mende-monda maradt fenn róla napjainkig. A történelem elavult, sárga lapjait forgatva, vessünk egy pillantást a multba.

Már az első emberpár csókolódzott. Erről a biblia is említést tesz.

Egy igen kedves dolgot találtunk a bibliában az első csók elcsattanásáról. Történt pedig, hogy a paradicsomban, Ádám apánk kapta az első csókot az Ur Istentől, akkor, midőn életet lehelt belé.

A második csókot már Ádám adta Évának, a midőn az első asszony egy terebélyes fa árnyékában pihent. Ugy történt a dolog, hogy Éva anyánk egy verőfényes délután elszendergett. A mint ott pihent a szabad természet lágy ölén egy döngicsélő méhecske röpködött körülötte. A zümögő állatka előtt az első ember szokatlannak tűnt fel. Nyilván azt hitte, hogy az első asszony a legszebb rózsaszál, a mely a nagy paradicsomban virít. Így történt, hogy nagy fáradtsággal összegyűjtött virágporát Eva asszony ajakára hintette. Ádám, kiről tudvalevőleg azt jegyezték fel,

*) Mutatvány szerzőnek „A csók” című legközelebb megjelenő könyvéből.

hogy a legjobb férj volt, odament alvó léte párjához, hogy elkergesse a zümögő kis méhecskét és észrevette Éva asszony ajkán a virágport. A jó öreg, dacára, hogy az első férfi volt, rendelkezett némi illetudással. Udvariatságnak tartotta, hogy egy nő ajkát az ujjával érintse meg, azért az ajkával közelített hozzá és úgy próbálta leszedgetni a virágport. A midőn az ajka odatapadt Éva asszonyéhoz, Évát valami különös, gyönyörteljes érzés fogta el. Felébredt, magához ölelte Ádámot és mámorittasan adta vissza a csókot, a mely édes volt, talán édeesebb, mint a paradicsom tiltott gyümölcse. Ezt a bájos jelenetet egy fekete rigó is végig nézte a fa sűrű lombátorából. Az első ember csókja oly hatással volt a kedves éneklő madárra, hogy örömben fűtyülni kezdte: „Lennék én rózsza rózsabimbó, lennél te méh . . . (Önök nem hiszik, de ez így volt.)

Ezt tartja a legenda az első csókról, a mely kétségtelenül édes volt, mert a virágpor Éva asszony ajakán mézzé vált.

A történelem a csók eredetét Trója szétrombolásának idejéből származtatja. Ez időből szintén legenda, maradt fenn a csókról. A midőn Tróját, a nagy várost szétrombolta az ellenség, egy csapat férfi és nő menekült el a füstölgő romok közül, hogy új hazát keressen.

Viszontagságos utazás után a Tiberis partján állapodtak meg. A férfiak az akkori szokás szerint megmentett szekerüket, házi eszközeiket halomra gyűjtve elégették és a földterület megszemlélésére

akartak indulni. Az indulás előtt az asszonyok és a lányok valami új, ismeretlen bucsuzási módon törték a fejüket. Hosszas tanácskozás után elhatározták, hogy ajkaikat a férfiak ajkához illesztik. Ez elég új-ság volt abban az időben s ez a férfiaknak annyira megtetszett, hogy el se indultak az új haza megszemlélésére, hanem letelepedtek ott és megalapították azt a nagy várost, a melyet ma Rómának neveztek. — Róma tehát a csóknak köszönheti létezését, vagyis inkább az asszonyoknak.

A csók ez időtől kezdve divatba jött és innen indult ki világhódító útjára.

Romulus császár uralkodásának idejében a római asszonyok nagyon szerették a szirakuzi bort. A bor élvezete kötelező volt és ahogy manapság a férjnek neje eltartásáról kell gondoskodnia, úgy kellett akkoriban azzal is törődni, hogy felesége a borban szűkségét ne lássa. Ha a férj hazajött, első dolga az volt, hogy neje száján meggyőződjék, vajjon ivott-e az asszony elegendő bort. Az ilyen vizsgálatoknak rendszeren csók lett a vége. Rómában a csókolódzás valóságos mania lett, úgy, hogy ismerős, vagy ismeretlen, akivel csak összetalálkozott, nyilvánosan csókolódzott. Így történt aztán, hogy a rómaiak törvényvel korlátozták a csókot és szigorúan büntették a törvény megszegőt. Romanus császár szerint csak a házasság közt volt illendő a csók.

A kereszténység elterjedésével a csóknak vallási jelentősége lett. Jelképezte a szűziességet, erkölcsöt és ártatlanságot. A vallásban nagy szerepet játszott.

tűn foglalkozzanak vele, a közegek pedig föltétlenül engedelmessé válnak s értelmesen működjenek.

Még egyet. Szintén csak állami közigazgatás útján érhető el, hogy az országból egyes nagyobb területek, amelyeket gazdasági, égjali és más viszonyok természetszerint összekapcsolnak, együttesen alkossanak oly egységet, a melynek helyi érdekeit együttesen veheti figyelembe s gondozhatja a kormányzat. Ez nevezetes pont fejtegetésünkben. A közigazgatás gyakorlati emberei, a kik bizonyos magasságban közreműködtek már az ország sorsának intézésében, ennek a gondolatunknak súlyát rögtön észre fogják venni s velünk tartanak abban a fölfogásunkban is, hogy az állami közigazgatás az adózást is föltöbbséggel megkönnyíti s lehetővé teszi annak az elvnek győzelmét, a mi különben csak papírkivánság maradna, hogy a terhet egyenlő és méltányos elosztása érvényesüljön.

Elfogulatlan szemmel nézünk szét. Egy cél felé nézünk: az egységes nagy magyar nemzetben hatalmas magyarság. És bármerre nézünk a fejlődő és duzzadó nemzetek sorában: mindenütt látjuk, hogy csak az állami közigazgatás által lehet a fegyverzettsége és egységes irányítása által hatalmassá vált nemzeti erőt kifejteni s a nagy állami akció mellett a nemzeti közérzést és közgondolkodást ébrentartani. De az állami közigazgatást okos és magyar fő jól, értelmesen és erősen vezesse. S mert éppen ily közkormányzatra, a közkormányzatban ily nemzeti engedményekre van szükségünk, jó lélekkel hirdethetjük, hogy az így szervezett nemzeti erő az alapja a magyar egységességnek, mert ezáltal érvényesülni fog, nem az, ami most érvényesül, a nemzeti partikulárismus, hanem az állam összessége.

Felhívás

a „Délmagyarországi tanító-egylet“ f. é. nagy- és közgyűlésén részt vevő tanítókhöz és tanítványbarátokhoz!

A nagygyűlést rendező helyi bizottság nagybecsű megbízása folytán a csekélységem elnöklése alatt álló bizottságot bízta meg a Balaton felé teendő kirándulás rendezésével. A kirándulás ügyében összekötöttem léptem az illetékes ténylezőkkel, a helyszínen is személyesen tárgyaltam. A tárgyalás eredményéről következőket van szerencsém előleges tájékoztatás céljából közölni.

1. Kirándulati terv:

Folyó évi augusztus 5-én este indulás Budapest felé a személyvonattal,

6-án reggel érkezés Budapestre, Budapestben pihenés délután 2 óráig,

délután 2 órakor utazás a déli vasuton Siófokig, megérkezés 6 órakor.

Siófokról gőzhajón azonnal indulás Balatonfűredre, érkezés 7 órakor.

Igy ha két keresztény a „béke csókjával“ köszöntötte egymást, az annyit jelentett, hogy tisztelik a hitet. A mise után általános csókolódzás volt a templomban. Minthogy a csókot a vallás ily magasatosan értelmezte, több tudós komolyan foglalkozott vele s kutatta azt a mélyes okot, amely a hit szent értelmét rejtette magában.

Chrysostanus, az aranyházi konstantinápolyi püspök rajongó híve volt a csóknak, Tertullian püspök azonban gyűlölte és úgy vélekedett a csókról, hogy nem emberhez illő,

A korrallal a csók is változott. Különböző jelentőséggel bírt, ámde lényegében az maradt, ami a kezdetben volt.

*

A bölcsészek szerint a csók a legmegbízhatóbb megnyilatkozása a józan állapotban levők érzelmeinek. A filozófus azt tartja, hogy a csókolódzó oly természetbúvár, ki a külszínnel be nem érve, a realizmus fenekére igyekszik.

A szerelmesek és a költők másképp fogják fel a csók jelentőségét. A szerelmesektől hiába kérjük, mi a csók, nem tudnak rá felelni, csak azt mondhatják legfőképpen, hogy édes, mámorító . . .

Darwin, a nagy angol tudós azt állítja, hogy mi, európaiak úgy hozzászoktunk a csókhoz, hogy az emberrel született tulajdonságnak mondhatjuk. E tulajdonság az ember kedélyállapotától függ, amint az illető szeretett személylél közelibbről érintkezik,

A világ minden részében más-más a csók formája. Ahányféle nemzetiség van, annyiféle a csók is. Az újzelandiaknál és a lappoknál például a csók abban nyilvánul, hogy az orrukat dörzsölik egymáséhoz.

Este a tanítók tiszteletére később megállapítandó Balaton-ünnepély.

Alvás Balatonfűredre a fűrdőtelepen.

7-én korán reggel kirándulás hajón és a Balatonvidék nevezetességeinek megtekintése, végállomás Siófok.

Siófokról esetleg különvonaton visszautazás Budapestre.

Budapestre érkezés után 6 óra 45 perckor visszautazás.

2. Költségek: Arcképes igazolvány tulajdonosainak II. oszt. 39 kor., III. oszt. 29 korona.

A kiknek nincs arcképes igazolványuk: II. oszt. 44 kor., III. oszt. 34 korona.

3. Ellenszolgálat: Ezen költségek fejében a résztvevők megtehetik a kijelölt utakat vasuton és hajón oda és vissza, kapnak 6-án reggelit és ebédet Budapestben, vacsorát és ágyat Balatonfűredre, 7-én reggelit Balatonfűredre, ebédet a hajón. Külön borraavlót sehol sem kell adni.

Ezen összeg a maximális összeg. A tárgyalások még mindig folynak és lehet, hogy a főösszeg még kisebb lesz. Az iránt is tettünk lépéseket, hogy a tagok az uszodában vagy ingyen vagy nagyon csekély összegért megfürdözhessenek.

Ezen kedvezményeket azonban csak az esetben nyújthatjuk, ha a résztvevők száma legalább 200. Miért is felhívom a t. tagtársakat, hogy ebbeli szándékukat velem legkésőbb f. hó 12-ig 1 korona beküldése mellett (az előleges költségek fedezésére) közöljék, annál is inkább, mert nekem az egész ügyet legkésőbb folyó hó 15-ig le kell bonyolítani. A számon föltűti vagy későbbben jelentkezők csak az esetben vehetők figyelembe, ha az illető ténylezőknek az ellen nem lesz kifogásuk.

Nagybecskereken, 1903. július 3-án.

Kartársi üdvözléssel

Bányai Jakab,

áll. isk. igazgató, a kirándulást rendező bizottság elnöke.

H I R E K.

Személyi hír. Mattanovich Adolf polgármester a helypénzszedési pör ügyében szerdán Budapestre utazik.

Szabadságon. Faragó János kir. s tanfelügyelő pénteken kezdte meg öt heti szabadságát és családijával el is utazott. Távolléte alatt Gecser Béla polg. isk. tanár helyettesíti. Hivatalos órák naponta délelőtt tartatnak a tanfelügyelőségi irodában.

Véglegesítések. Az állami állatorvosok véglegesítése a pénteki hivatalos lapban jelent meg. E szerint Rieger Gyula pancsovai járási állatorvos a X. fizetési osztályban, Urbán Gusztáv városi állatorvos a XI. fizetési osztályban véglegesítették.

Egy havi közigazgatás. Pancsova város közigazgatási bizottsága szerdán július hó 8-án d. u. 3 órakor tartotta bajnai Zákó Milán elnöklése alatt rendes havi ülését. Jelen voltak Mattanovich Adolf polgármester, Jovanovics Sándor tanácsnok, dr. Panczél Ottó városi főorvos, dr. Karattúr Arthur városi főügyész, Tóth István pénzügyigazgató, Faur Kornél megyei építészeti hivatal főnöke, dr. Milassin Kálmán kir. ügyész, Faragó János kir. s tanfelügyelő, dr. Scsitinszky Adolf, Jagodics Sándor, May Márk, dr. Lazarevics György és dr. Alexics Szilárd bizottsági tagok és Korsós Zoltán jegyző. A polgármesteri jelentés és ennek kapcsán bemutatott tevékenységi ki-

A finnek háttal közelítenek egymáshoz s ez náluk csókot jelent. A négeréknél pedig az arcnak kézzel való simogatása jelzi a csókot.

A statisztikai argus szemel elől mi sem rejtőzhetik el. Mi mindent nem gyűjtöttek már össze, szép áttekinthető rendben! Ime ama felkiáltások, amelyeket a hölgyek hallatnak az első csók elcsatánása után:

Egyesek így szólnak:

— Istenem, mit tett ön?!

Mások:

— Jaj, ennyire nem kellett volna elmennünk!

A többifelkiáltás a legnagyobb változatosságban a következők:

— Soha nem akarom látni, meujen innét!

— Hagyjon magamra kérem, egyedül akarok maradni!

— Nohát ezt nem hittem volna öntől!

Oh, én nagyon szerencsétlen vagyok! (Ezt könnyekkel, vagy a nélkül mondják.)

— Na megálljon! (Ezt különösen a vidéken kedvelik.)

— Uram, ha ezt a férjem tudná, lelőné! (Nagyon gyakori kijelentés.)

A kis óvatosak:

— Szent Isten, ha megláttak volna bennünket! Sokan meg semmit se szólnak. — Ez talán a legokosabb.

A csókot a statisztikusok 65 rideg számmal különböztetik meg. A csók lehet többek között hideg, meleg, jeges, lángoló, boldogító, mámorító, csábító, lopott, átkos, emésztő, forró, remegő, hűtlen, kínos, édes és isteni, mely utóbbinak mindenki boldogja.

mutatás tudomásul vétetett. A kir. pénzügyigazgató jelenti hogy az adóbefizetés június havában kitett 5090 kor. 75 fillért az 1903. évi összes befizetések állami adókban kitettek 114 191 kor. 06 fillért; a f. évi június havi befizetés 4558 kor. 58 fillérral, a január-júniusi befizetések 1663 kor. 80 fillérral kisebbek mint a múlt évi hasonló időszaki befizetések voltak. — A kir. tanfelügyelő jelenti hogy Faragó J. s tanfelügyelő szabadsága alatt Gecser B. polg. isk. tanár fogja helyettesíteni, hogy Boorné Mészáros R. alsóvárosi óvóné nyugdíjaztatott és hogy az alsóvárosi áll. fiúiskola számára redőnyök beszerzésére 70 koronát engedélyezett a miniszter. — A főorvosi jelentés szerint június hó folyamán 49 halálozás fordult elő és pedig 26 férfi és 23 nő. — A kir. ügyészség jelenti hogy a fogházban minden rendben van és hogy június havában fogva volt 88 jogérvényesen elítélt, 4 felbbezés alatt álló és 15 vizsgálati fogoly. — A városi árvaszék gyámpénztárának állása: készpénz 17228 kor. 77 fill.; nyilvántartásban 22900 kor.; magánértékben 536574 k. 87 fill.; letét a kir. adóhivatalban 53923 kor. 44 fill. — A kir. főállatorvos jelenti hogy június havában az állategészségügyi viszonyok igen kedvezőek voltak, fertőző betegség egyáltalában nem fordult elő. Közfogyasztásra levágtak 3 bikát, 57 ökröt, 46 tehenet, 5 juhot, 1910 bárányt, 120 sertést (hát borjút menyenyit? Szedő). Az ütés 4 órakor véget ért.

Térzene. A 46-ik gyalogezred Pancsován állomásozó zászlóaljának tisztikara a múlt hét elején elhozta az ezred zenekarát Szegedről. A tisztikar előzőkenysége folytán szerdán délután térzene volt a város háza előtt, melynek nagyszámu hallgatósága volt. Ugyancsak szerdán este a katonazene szerénadét adott Zákó Milán főispánnak és Hubert Jánosnak, a kereskedelmi bank igazgatójának, ki a katonai zenekart saját hajóján hozta Szegedről.

Elköszült szervezési szabályrendelet. A város szervezési szabályrendeletnek egy évtized óta vajdó módosítása imár elkészült. A revidálásra kiküldött bizottság június 9-én tartotta utolsó ülését Mattanovich Adolf polgármester elnöklése alatt. A tervezett módosítások a tisztviselői állásokra vonatkozólag igen nagy meglepetéseket tartalmaznak. A tervezettel még valószínűleg július hónapban fog a törvényhatósági bizottság foglalkozni egy rendkívüli közgyűlésen. Ha az elaborátum hozzáférhető lesz, még a közgyűlés előtt fogunk vele foglalkozni.

Hűvös kánikula. A szeszélyes tavaszi időjárásnál is még abnormalisabb a nyár eddigi lefolyása. A Pancsován megszokott 35° R. hőség helyett most július közepén még délben is alig 12–14° R. meleg mutat a hőmérő. Szerda óta kis megszokatlansággal folyton esik. A tarka, lange nyári öltözetek eltűntek, sőt a melegebb ruházatban is dideregnek az emberek. Az abnormalis időjárás máris roppant károkat tett. A gyümölcs nem érik, hanem a fákon rothadt, fonyadt vagy foltos lesz; az aratási és egyéb mezei munkák pedig teljesen szünetelnek. A tartós nedveség a kapás növényeknek is nagy ártalmára van. Ha mielőbb nem lesz kedvezőbb időjárás akkor vidékünk nagy nyomoruságnak néz előbe.

Elfogott pénzhamisok. Jó fogást tett rendőrségünk múlt szerdán éjjel. Kéri János és Jung Miklós rendőrök őrzéskor közben benétek Mészáros Péter éjjeli mulatójába, hol Slavov György sándoregyházi lakos mulatott Milovanov Száva oppovai emberrel. Utóbbi figyelmeztetésére a rendőrök figyelemmel kísérték Slavovt. Fizesetnél Slavov hamis új ezüst forintokkal akart fizetni, mire az őrzéskor letartoztatott. Megmotozásánál 50 drb. hamis egy forintost és 1 drb. hamis öt koronást találtak nála. A hamis pénz Slavov állítása szerint Sándoregyházi Nyisztor Pálnál készült. A további nyomozást a homolici csendőrség vezeti.

Megőrült. Vidos Miklós városi adófogyasztási hivatali felügyelő, kin már két hét óta mutatkoztak a búskomorság jelei, pénteken hirtelen megőrült. A hivatalba jöve vetkőzni kezdett és folyton azt hajto-gatta hogy fia üldözése elől a fogházba menekül. A rendőrség a szerencsétlen embert a városi kórházba szállította.

Az elhagyott gyermekek tartásdíjai. A belügy-miniszter rendlet intézett a törvényhatóságokhoz az iránt, hogy az elhagyott gyermekek után fizetett tartásdíjakat ezentúl közvetlenül az állami gyermekmenedékhelyek igazgatóságai s nem — mint eddig, az állampénztár és adóhivatalok — fogják kifizetni. Figyelmezteti a miniszter enél fogva a törvényhatóságokat, hogy ezentúl a tartásdíjak ügyében minden megkeresést a gyermekmenedékhelyek igazgatóság-hoz küldjenek és a tartásdíjak megszüntetése is ezek hatáskörébe fog tartozni.

Országos vásárunk, mely a múlt héten kedvezőtlen időjárás mellett tartatott meg — meglehetősen élénk volt. Az állatfelhajtás nagy volt, a mi valószínűleg a Tor-Vásárhelyi zárlatnak tulajdonítható. Eladtak 829 drb. szarvasmarhát, 442 drb. lovat, 292 drb. sertést és 25 bárányt. Az árak is meglehetősen magasak voltak.

A vörheny-járvány állása. A vörheny esetek száma a múlt heti kedvezőtlen időjárás folytán ismét szaporodtak. Az utolsó három napon ismét öt esetet jelentettek be. A járvány korházban jelenleg 8 beteget ápolnak. Az összes betegek száma 16.

Dunába fult gyermekek. Sándoregyházi — mint levelezünk irja — a szülői gondatlanságot és a hatóság nem törődömségét két ártatlan iskolás gyermek életével fizette meg. Berta Bálint és Cseh Gyula 9 éves fiúk fürdés közben belefutak a Dunába. Az évenként ismétlődni szokott szerencsétlenségeknek egy kis hatósági utánjárással elejét lehetne venni. Ha a községi előjáróság egy megfelelő veszélytlen fürdőhelyet kijelölne és a csak legrimitivebb módon

is határoltatná, valamint a Duna parton egy kis ellenőrzést gyakoroltatna, akkor bizonyára nem fordulnának elő ily sajnálatos szerencsétlenségek. Kivánatos volna, ha a község intézői — a sokféle vállalkozás mellett — ilyen dolgokon is törnék egy kissé a fejüket.

A gőzgépezetők és gőzkazánfűtők vizsgálata
a Temesvárott szervezett bizottság által 1903. évi július hó 20-án reggel 8 órakor a m. kir. államasutak műhely épületében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. ker. ipar-felügyelőhöz Temesvár (Józsefváros Hunyany-ut 23. sz.) címelve, legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

A fürdés erényében. Valamelyik közeli Tiszamenti faluban, ahol persze nagy kényelemmel berendezett fürdőház nincs a Tiszapartján lakó János gazda a kánikulát kiakarván a maga részére használni, össze takolt néhány deszkából egy „fürdőházat“ és annak a falura néző falazatára a következő jóízű hirdetést ragasztotta ki: „Tudnivalók az fürdés erényében: Fürdési lehet ruhával 40 fi. annélkül 30 fi. Egész nyárára még csak be nem fagy 12 ko. Feredési üdö: uraknak estétü reggelig asszony népnek napközbe. Az ügön tulságos fitzkandozás veszélyes, a partrú nizi az nyó szemléket ammeg nem illik.“

Szociálalista óra Egy párisi újságíró az Odéon-negyed egyik régiség-kereskedőjénél egy szociálalista órát fedezett föl. A remekművű lábasóra czédula van ragasztva, amelyen ez a fölrás olvasható: „Szociálalista-normálóra: naponta csak nyolez órát jár.“

A helyi hajó menetrendje. Pancsováról Zimonyba indult d. e. 3¹/₄, 8¹/₂ órakor; délután 2¹/₂ órakor. Zimonyból Pancsovára indult d. e. 6 és 11 és d. u. 7 órakor.

Nyilttér*)

Rohitschi „Styriaforrás“ gyógyviz

Gyomor-daganatok és görcsök,
Bright-féle vese-gyulladás,
torok- és gégehurut,
gyomor- és bélhurut,
hugysav diathese,
kiváló cukor betegség,
gyógyeredmény! gyomorkeményedés,
májban ellen.

Orvosilag ajánlva!

Nagybani raktár Magyarország részére:
Hoffmann Józsefnél, Budapest, Bathory-ut. 8. sz.

*) Ezen rovat alatt közöltek nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

8206. sz.

tkvi 1903.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tsvék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Dr. Radda Ignác pancsovai lakos javára 217 kor. 82 fill. tőke, ennek 1902. évi február hó 5-ik napjától járó 5% kamata 61 kor. 42 fill. eddigi 24 kor. 18 fill. jelenlegi s meg felmerülő költség kielégítése végett az 1881. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §-a 1565. értelmében k. Taraics Zsivana belgrádi lakos adós és Filipovics Gyoka, Radivojev Isza és Dabics Mita társuladonos czezapajai lakosok ellen a Czezapaja község és a czezapajai 2771 sz. tkvben foglalt: 1) 1 d. 161 hrsz. 1 hrsz. 1. oszt. szántóra 317 kor. a czezapajai 2815 sz. tkvben foglalt 2) 2 d. 161 hrsz. 1. oszt. szántóra 317 kor. a czezapajai 3335 sz. tkvben foglalt 3) 763 sz. ház és 600 □-öl házhelyre 240 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint s megállapított feltételeket ezennel közhírre teszi.

A nyilvános árverés Czezapaja községben 1903. évi augusztus hó 8-ik napjának d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő ügye tkvi hivatalban mint Czezapaja községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1.) Kikiáltási ár a becsár.
2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
3.) Az árverési szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 31 kor. 70 fill. 31 kor. 70 fill. 24 kor. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. és 60. t.-cz. 1708. sz. értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1903. május hó 22-én.

Áts Nagy,

1-1

k. t. albró.

3707. szám

1903.

Pancsovai szolgabírósgától.

Hirdetmény.

Torontálvármegye alispáni hivatalának 18042/903. sz. a. kelt rendelete folytán ezenel közhírre teszem, — hogy a pancsovai szolgabírósgánál 1903. évi július hó 16-án d. e. 9 órakor árlejtés útján, — a szolgabírói hivatalnál szükséges kőműves és asztalos tatarozási munkálatok, melyek 985 korona 62 fillérben vannak előirányozva, — a legelőnyösebb vállalkozónak fognak kiadatni.

Felhivatnak mindazok, — a kik ezen munkálatokat elnyerni óhajtják, hogy mondott időben hivatalomban jelenjenek meg.

Pancsova, 1903. július hó 7-én.

Dr. Gyertyánffy,

szolgabíró.

1-1

A Szarcsovai-utcában fekvő házamban

szép utcza lakás

f. évi augusztus hó 1-étől kiadó.

Fischgrund Adolf.

1-1

7057. sz.

1903. tkv.

Végzés árverési hirdetmény és feltételek.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság a temesvári kir. itélő táblának 4763/903 tkvi sz. a. végzése és az előterjesztett kérelem folytán a felszámolás alatt levő első jarkováci takarékpénztár javára 3910 kor. tőke ennek 1895. évi okt. hó 10. napjától járó 6% kamata 123 kor. 40 fill. eddigi 56 kor. 30 fill. jelenlegi s a még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: évi 60. t.-cz. 144 §-a alapján s 146. §-a értelmében Gluvakov György, Milicza és Katicza jarkováci lakosok ellen a Jarkováci községben és az 1032 számú tkvben foglalt: 1) 43 ö. i. sz. háza és 800 □-öl házhelyre 2288 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírre teszi.

A nyilvános árverés Jarkováci községben 1903. évi július hó 31-én d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő ügy a tkvi hivatalban, mint Jarkováci községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
3. Az árverési szándékozók a kis birtokosok országos földhitel intézet kivételével a ki bánatpénz lététele nélkül árverelhet tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 228 kor. 80 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1903. évi május hó 1-én.

Áts Nagy Ferencz,

kt. bíró.

1-1

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES“ folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.

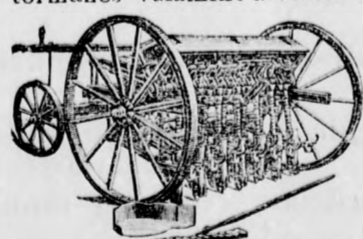
Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zúzó

és boggyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrölők, aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó-gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „SYPHONIA“ fa és szőlővessző permetezők, a szegecs és tormáncs valamint a vértetű kiirtására; szőlő ekék.

gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészítésre szolgáló gépeket a legújabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és szállítanak

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárak, vasöntödék és ekegyárak

XXXXXXXXXXXX BÉCS, II/1 Taborstrasse 71. XXXXXXXXXXXX

Külföldre több mint 50 arany, ezüst éremmel stb., az összes nagyobb kiállításokon. Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.

A legjobb Vetőgépek

Mayfarth Ph. és Társa

„AGRICOLA“ (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

Mindenemű mag- és különböző magmennyiség számára váltokerekek nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár átal tölnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmeztakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket szén- és arató-gereblyék, szén- és szalma- és szalma- és kukorica morzsolók, esőplőgépek, járgányok, szalmaprések kezi használatra, kukorica morzsolók, esőplőgépek a legújabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és szállítanak

453. szám

vb. 1903.

Árverési hirdetmény.

Alulirt községi végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 101. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a pancsovai kir. törvényszék 1903. évi 4224 számú végzése következtében Feymann Gyula ügyvéd által képviselt Theodorovics S. pancsovai lakos javára Keller Agoston pancsovai lakos ellen 262 kor. 36 t. s jár. erejéig 1903. évi június hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 4700 kor. becsült esőplőgépek, kukorica morzsoló, tized mérleg, varrógépek és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pancsovai kir. bíróság V. 561/903. sz. végzése folytán 262 kor. 36 fill. tőke-követelés, ennek 1903. évi május hó 1-ik napjától járó 6% kamatai, — eddig összesen 61 kor. 60 fill. bíróság már megállapított és 4 kor. árverés kifizetési költéségei erejéig Pancsován adós lakásán leendő eszközlésére 1903. évi július hó 20 ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kifizetik azzal, hogy ezen napon alap- és felülfoglaltatók követeléseire erejéig is — a mennyiben kielégítési jogot nyertek volna megtartatni fog és ahhoz a venni szándékozók oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárban alul is el fognak adatni. Kelt Pancsován, 1903. évi július hó 2-án.

Argay Lajos,

kir. bír. végrehajtó.

1-1

Egy régi jó háziszzer

melynek egy családban sem szabad hiányoznia: a mindig jól bevált

Hess Ernő-féle

Eucalyptus

garantált tisztaságú, 12 év óta egyenesen Ausztráliából behozott természeti készítmény. Németországban és Ausztria-Magyarországban törvényesen védve. Ocsó ára 1 kor. 50 fill. eredeti üvegenként, mely igen sokáig eltart, mindenkinek lehetővé teszi annak megszerzését az egészség elnyerésére és a betegség elkerülésére.

1500-nál több dicsérő- és elismerő-

levél érkezett hozzám — kéretlenül — oly kigyógyultaktól, kik

szakatásokban, hát-, mell- és nyakfájásban, zsába, légzési nehézségek, nátha, fejfájás, a belső nemes szervek megbetegedése, idült sebek, bőrbetegségek és egyéb bajokban szenvedtek.

Senki se mulassza el, megküldetni magának azon nagyszerű könyvet, melyben az Eucalyptus-készítmények pontosan le vannak írva s hogy azoknak a fentemlített betegségeknél való, sokoldalú eredményes alkalmazása miként történik. Ezen könyvet a szenvedők érdekében bárholva teljesen ingyen küldöm meg s abban az olvasó meggyőzése végett, gyogyultaktól származó, bizonyítványokat nagy számban tettem közzé. — Klingenthal i. Sa. (Szászország).

Hess Ernő

Eucalyptus-behozatala.

13-4

Kéretik a védjegyre szigorúan ügyelni, Raktár Pancsován: Radda Frigyes és Georgievits István urak gyógyszerüzében.

Ferencz József Keserűvíz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hájtószer.

1-1

